

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: וַיְחִי (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) **כְּנִיסַת הַשִּׁבְתָּ: 16:14**

עֲרַשׁ"ק יא' טִבַּת תַּשְׁע"ה (2.1.15) **יְצִיאַת הַשִּׁבְתָּ: 17:26**

הַפְּטָרָה: "וַיִּקְרְבוּ יְמֵי דָוִד" לרפואת: **מִרְגְּלִית חוּה בַת אַסְתֵּר, וְעַדִּינָה בַת רַחֵל כַּהֵן** (לפי העיר חיפה) ר"ת 18:04

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דָּן יָדִין עַמוּ כְּאַחַד שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל" (מט' טז)

על הכתוב, "דָּן יָדִין עַמוּ כְּאַחַד שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל", פֶּרַשׁ רש"י: "דָּן יָדִין עַמוּ – יִנְקוּם נִקְמַת עַמוּ מִפְּלִשְׁתִּים, כְּמוֹ 'כִּי יָדִין ה' עַמוּ'...וְעַל שְׁמִשׁוֹן נִבְא נְבוּאָה זו".

וּמְבוֹאֵר בְּמִדְרַשׁ (ב"ר צח/ יג): "דָּן יָדִין עַמוּ כְּאַחַד שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל...כִּיחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם. מָה יַחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם אֵינּוּ צָרִיךְ סִיּוּעַ, כִּךְ שְׁמִשׁוֹן הַגִּיבּוֹר אֵינּוּ צָרִיךְ סִיּוּעַ".

וְכִךְ גַּם שְׁנִינּוּ בְּגִמְרָא (סוּפָה י'): "וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: שְׁמִשׁוֹן, עַל שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא, שְׁנִינְאֵמַר (תְּהִלִּים פד'): 'כִּי שְׁמִשׁ וּמַגֵּן ה' אֱלֹהִים'. אֲלֵא מֵעַתָּה לֹא יִמְחַק? אֲלֵא מֵעֵין שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַגֵּן עַל כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, אִף שְׁמִשׁוֹן הֵגַן בְּדוֹרוֹ עַל יִשְׂרָאֵל".

וּמוֹסִיפָה הַגִּמְרָא עַל שְׁמִשׁוֹן (שָׁם ט'): "וַתַּחַל רוּחַ ה' לִפְעֻמוֹ בְּמַחְנֵה דָן. לִפְעֻמוֹ אָמַר רַבִּי יִצְחָק דְּבִי רַבִּי אַמִּי: מְלַמֵּד, שֶׁהֵיטָה שְׂכִינָה מְקַשְׁקֶשֶׁת לְפָנָיו כְּזוּג". וּפֶרַשׁ רש"י: "כְּזוּג, לְלוֹתוֹ בְּאֶשֶׁר (הוּא) הוֹלֵךְ".

הֵנָּה, נִמְצְנּוּ לְמִדִּים מְדַבְּרֵי חוֹ"ל, שְׁשִׁמְשׁוֹן הַגִּיבּוֹר נִקְרָא עַל שְׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה, וְהֵיטָה בְּכַחֲנֵת יַחִיד, כְּפִי שֶׁהַקַּב"ה הוּא יַחִיד, וְהַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה הֵיטָה עַמוּ תָּמִיד, לְלוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר הֵלֵךְ.

אִם כֵּן, יֵשׁ לָנוּ לְשִׁאוֹל: אִם מְעַלְתּוֹ שֶׁל שְׁמִשׁוֹן הַגִּיבּוֹר הֵיטָה מְעַלָּה עֲלִיוֹנָה כְּזוֹת, שְׁלֹא מְצִינּוּ אֲצֵל אִף אֶחָד, אִיךְ אוֹמְרֵת הַמִּשְׁנָה: "שְׁמִשׁוֹן הֵלֵךְ אַחַר עֵינָיו, לְפִיכֵךְ נִקְרְוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת עֵינָיו, שְׁנִינְאֵמַר (שׁוֹפְטִים טז): 'וַיֵּאחֲזוּהוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּנְקְרוּ אֶת עֵינָיו'?" וְעַל-כֵּן מוֹסִיפָה הַגִּמְרָא (סוּפָה ט'): "תִּנְנוּ רַבָּנִן: שְׁמִשׁוֹן בְּעֵינָיו מָרַד, שְׁנִינְאֵמַר (שׁוֹפְטִים יד'): 'וַיֹּאמֶר שְׁמִשׁוֹן אֶל אָבִיו, אוֹתָהּ קַח לִי, כִּי הִיא יִשְׂרָה בְּעֵינָי. לְפִיכֵךְ נִקְרְוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת עֵינָיו, שְׁנִינְאֵמַר (שָׁם טז'): 'וַיֵּאחֲזוּהוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּנְקְרוּ אֶת עֵינָיו'".

וְעַל-כֵּן יִנוּעוּ אַמּוֹת הַסִּיפִים. אִיךְ שְׁמִשׁוֹן, שְׁנִקְרָא עַל שֵׁם הַקַּב"ה, וְשְׂכִינָה אֲתוֹ בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵלֵךְ, יֵרַד לְמִדְרָגָה שְׁלֹא שָׁלֵט בְּעֵינָיו, וְלִכֵּן נִקְרְוּ הַפְּלִשְׁתִּים אֶת עֵינָיו?

פֶּתַח דְּבָרֵינוּ יֵאִיר בְּהַקְדָּמָה נִפְלְאָה שֶׁל הַרְה"ק רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'ין, כְּפִי שֶׁהֵבִיא בְּסִפְרוֹ "עִירִין קְדִישִׁין הַשְּׁלָם" (חֵלֶק ב', דף שנו), וְאֵלוֹ תַכְּן דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים: הֵנָּה, מְבוֹאֵר בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שְׁבַחְטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן נִפְלוּ כָּל הַנְּשָׁמוֹת "מֵאִיגְרָא רְמָה לְבִירָא עֲמִיקְתָּא" (=מֵהַר גְּבוּהָ לְבֵאֵר עֲמוּקָה). אוֹלָם, חֵלֶק מֵהַנְּשָׁמוֹת נִפְלוּ כָּל-כֵּךְ עֲמוּק בְּקַלִּיפַת הַטּוֹמָאָה, עַד שֶׁאֵין בְּכַח הַצְדִּיקִים לְהַעֲלוֹת אוֹתָן מִשָּׁם, אֲלֵא רַק הוּא יִתְבַּרֵךְ, הַקַּב"ה, לְבָדוֹ יְכוּל לְהַעֲלוֹתָן. וְעַל-כֵּן רָמַז הַכְּתוּב בְּ"שִׁיר הַשִּׁירִים" (ו', ב'): "דוּדֵי יָרַד לָגְנוֹ לְעֲרוּגוֹת הַבֶּשֶׂם לְרַעוֹת בְּגַנִּים וְלִלְקוֹט שׁוֹשְׁנִים". דְּהֵינּוּ, (בְּגֵאוּלָּה הַקְּרוּבָה) דוּדֵי, הוּא הַקַּב"ה, יָרַד מִטָּה/לָגְנוֹ "לִלְקוֹט שׁוֹשְׁנִים", לְהוֹצִיא וְלִלְקוֹט נְשָׁמוֹת שֶׁנִּפְלוּ עֲמוּק עֲמוּק בְּתוֹךְ הַקְּלִיפּוֹת. שְׁכֵן, אֵין צְדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יוֹכֵל לָרֶדֶת לְשָׁם כְּדֵי לְהַעֲלוֹתָן, אֲלֵא הוּא יִתְבַּרֵךְ.

וּמוֹסִיף הַרְה"ק רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְרוֹז'ין, שֶׁהַכְּתוּב עַל שְׁמִשׁוֹן, "וַיֵּאָהֵב אִשָּׁה בְּנַחַל שׁוֹרֵק וּשְׁמָה דְּלִילָה" – דְּלִילָה רָאשֵׁי תִיבוֹת "דוּדֵי יָרַד לָגְנוֹ לְעֲרוּגוֹת הַבֶּשֶׂם", בָּא לְרַמּוֹז שֶׁאִף שְׁמִשׁוֹן יָרַד לְמְקוֹם נְמוּךְ כָּל-כֵּךְ בְּעֲמֻקֵי הַקְּלִיפּוֹת, כְּדֵי לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם נִיצוּצֵי קְדוּשָׁה, מְקוֹם שֶׁרַק הַקַּב"ה יוֹרֵד לְשָׁם כְּדֵי "לִלְקוֹט שׁוֹשְׁנִים" (=נְשָׁמוֹת). (וְזֶהוּ שְׁאוּמֵר הַמִּדְרַשׁ, שְׁשִׁמְשׁוֹן הָיָה "כִּיחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם", שֶׁיָּרַד לְעֲמֻקֵי הַקְּלִיפָה, כְּפִי שֶׁרַק הוּא יִתְבַּרֵךְ, יַחִידוֹ שֶׁל עוֹלָם, יְכוּל לְעַשׂוֹת).

וּמָה שְׁכָתוּב, שְׁ"שְׁמִשׁוֹן הֵלֵךְ אַחַר עֵינָיו", הַכּוֹנֵה שְׁשִׁמְשׁוֹן הַסֵּתֶפֶל "אַחַר עֵינָיו" אַחַר/מֵאַחֲרֵי גְבוּל עֵינָיו, לְמְקוֹם שְׁעֵינֵי בֶּשֶׂר וְדָם אֵינּוּ רְאוּיוֹת וְיְכוּלוֹת לְהַסֵּתֶפֶל שָׁם, כִּינּוּן שֶׁהַתְּכּוֹן לְקָרֵב אֶת אוֹתָם נִיצוּצוֹת שֶׁנִּפְלוּ בְּעֲמֻקֵי הַקְּלִיפָה וְלְהוֹצִיאָם מִשָּׁם.

אֲלֵא שְׁטַעַה בְּכֵךְ, כִּי אֵי-אֶפְשֶׁר לְאִף צְדִיק לְהַעֲלוֹתָם, כִּי אִם הַקַּב"ה בְּעַצְמוֹ, וְעַל-כֵּן "וַיֵּאחֲזוּהוּ פְּלִשְׁתִּים וַיִּנְקְרוּ

את עיניו". (עד כאן דבריו הקדושים של הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זיע"א).

ומוסיף הרה"ק פינחס פרידמן, ששמעון הגיבור נבחר מן השמים עוד טרם לידתו להילחם עם הפלשתים על-ידי שירד בגופו ובנפשו לעמק שער ה-ג' (=50) של קליפת פלשתים, כדי להחלישה.

והנה, עיקר ביטול שער ה-ג' (=50) של הטומאה, יהיה רק בזמן הגאולה על-ידי מלך המשיח, כפי שנרמז בשמו "משיח" – ראשי תיבות משיח יבטל שער חמישים. ולמרות זאת יש לומר, שעלה ברצונו של ה' לתברך, שדוקא שמעון יתחיל "להחליש" את שער ה-ג' (=50) של הטומאה, כדי להקל על ישראל בגלות הארוכה והמרה. וזהו שאמר מלאך ה' לאמו של שמעון: "כי הנה הרה וילדת בן... והוא יחל להושיע את ישראל מיד פלשתים" – הוא רק יחל/יתחיל להושיע את ישראל מיד פלשתים. שכן, גמר המלאכה של ביטול שער ה-ג' (=50) של הטומאה, הוא רק על-ידי משיח בן דוד.

וצריך לדעת, שעל-ידי שגלגלה דלילה את סוד גבורתו של שמעון (שערותיו), ועל-ידי כך לקחו הפלשתים את שמעון לעמק הקליפה "בית דגון", מקום משכן אלילים (בחושבם שאין הוא יכול להזיק להם). הנה, על-ידי כך הפיל שמעון הגיבור את הבגין עליהם ועל אלילים, והצליח להחליש את כח שער ה-ג' של הטומאה, כפי שרמז הכתוב: "וילפת שמעון את שני עמודי התוף אשר הבית נכון עליהם... ויט בכח ויפל הבית על הסרנים ועל כל העם אשר בו ויהיו המתים אשר המית במותו רבים מאשר המית בחייו". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם" (מט' ב')

על הכתוב, "הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם", אומר "כסא הרחמים": "לפי עניות דעתי, זה הפסוק מרמז על "קריאת שמע" ("שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"). הא כיצד? הנה, ידוע שדמותו של יעקב אבינו תקוקה בכסא הכבוד, ועל-כן כשאנו אומרים "שמע ישראל" (=הוא יעקב אבינו), הנה יעקב מעיד עלינו שקבלנו את מלכותו ואחדותו של הקב"ה. וזהו "שמע", ראשי תיבות על מלכות שמים – שקבלנו על מלכותו באהבה.

ומוסיף "כסא הרחמים", שקריאת שמע היא כאילו הקרבנו קרבנות על המזבח לפניו יתברך. שכן, "שמע" ראשי תיבות שלמים מנחה עלה, ו"אחד" ראשי תיבות אשם חטאת דמים, שכאילו זרקנו דמים של הקורבנות על המזבח. (דהינו, שיח שפתיים ב"קריאת שמע" הוא תחת קורבנות).

ויש להוסיף "שמע... אחד" סופי תיבות "עד", והאותיות הנשארות הן "אשמח", לומר "אנכי אשמח בה", שאנו שמחים בו יתברך שהוא עד לנו שאנו מקבלים על מלכותו באהבה ושמחה. ועוד, "שמע... אחד" ראשי תיבות "אש", והאותיות הנשארות הן "מעחד" – ראשי תיבות מישראל עזריה הנביא דניאל, שמסרו נפשם על קדושת שמו יתברך.

וראוי להוסיף מה שכתוב בתיקוני הזהר (תיקון מט', פה), שראשי התיבות של "שמע" הוא "שאו מרום עינכם" (ישעיה מ', כו). לומר, שצריכים בזמן קריאת שמע הסתכלות רוחנית וגשמית כלפי מעלה.

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה" (מז' כח)

כשהגיע רבי יעקב ברליון, אביו של הנצי"ב מוולוז'ין, לגיל ששים, החליט לנטוש את קהילת מיר, שבה כהן כרב, ולעלות לארץ הקודש. בהגיעו ארצה, קבע את מושבו בירושלים שבין החומות, וחי שבע עשרה שנה ברוחה ובכבוד. ומספרים זקני ירושלים: כשחלה רבי יעקב, והיה מוטל על ערש דוי, נכנסו לבקרו חכמי ירושלים, בראשות הגאון רבי שמואל מסלנט. רבי יעקב היה מוטל על מיטתו בעינים עצומות, והמבקרים נאנחו על קיצו הקרב של החולה הדגול.

לפתע, פקח רבי יעקב את עיניו, ואמר לאורחיו: על מה ולמה אתם נאנחים בשעה זו? ברוך השם, שחייתי שבעים ושבע שנים תמי תורה ויראה, וזכיתי לכך, שחלקי בחיים שפר(=היה טוב) יותר מחלקו של יעקב אבינו, ששמו כשמי. על יעקב נאמר: "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה", ולעומתו חייתי אני את שבע עשרה השנים האחרונות שלי, לא במצרים - אלא בירושלים, עיר הקודש. יעקב העיד על עצמו, שימי חיי היו: "מעט ורעים", ואני, ברוך השם, זכיתי כל ימי חיי למים טובים ונעימים. אין אפוא מקום להבעת צער על שהגיעה שעת פטירתי לעולם שכלו טוב! חיוך רחב עלה על פניו החיורות של רבי יעקב, ולאחר שהיה קלה הוסיף ואמר: על דבר אחד אני מצטער בשעה זו: כל ימי השתדלתי להרבות בברכות לכבוד ה' יתברך - ברכות המצות, ברכות הנהנין וברכות שבח והודיה לבורא עולם. ואילו את הברכה "ה' נתן וה' לקח, יהי שם ה' מבורך!" תוכלו אתם לברך, אחרי פטירתי, ולא אני...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: וַיְחִי (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) **כְּנִיסַת הַשְּׁבֵט: 16:14**

עֲרַשׁ"ק יא' טִבַּת תִּשְׁעִ"ה (2.1.15) **יְצִיאַת הַשְּׁבֵט: 17:26**

הַפְּטָרָה: "וַיִּקְרְבוּ יְמֵי דָוִד" לרפואת: **מִרְגְּלִית חוּה בַת אַסְתֵּר, וְעַדִּינָה בַת רַחֵל כַּהֵן** (לפי העיר חיפה) ר"ת 18:04

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"בן פרת יוסף בן פרת עלי עין" (מט' כב) – **עֲלֵי עֵין** נוטריקון **עֵינִיד** לנכח יביטו – **עַפְעַפִּיד** וִישְׁרוּ נַגְדִיד

ה"חתם סופר" כתב, בספרו "תורת משה": "בן פרת יוסף בן פרת עלי עין. **עֲלֵי עֵין** נוטריקון **עֵינִיד** לנכח **יביטו** – **עַפְעַפִּיד** וִישְׁרוּ נַגְדִיד" (משלי ד', כח).

וצריכים אנו להבין את דבריו הקדושים של ה"חתם סופר".

נקדים להביא הקדמה נפלאה על קדושת העינים, ממשנתו הטהורה של האריו"ל (שער המצות "שלה לך", ד"ה איסור): "איסור ראית העין, כתיב (במדבר טו', לט) 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', וכתיב (משלי ד', כה) 'עיניך לנכח יביטו'. דע, כי בפתוב הזה נרמז ענין מה שהיה נוהג רב, שלא היה מוציא ראית עיניו חוץ ל-ד' אמות. ונודע, שאין הסתכלות העין, רק או לפניו, או לשני צדדין, כי ודאי שבהיות האדם מהלך אינו מסתכל לאחוריו והולך. ובשלשה צדדין אלו צריך שלא יושיט עיניו חוץ ל-ד' אמות. נמצאו...ג' היות – אחת לפניו, אחת לימין ואחת לשמאל. וכל הויה יש בה ד' אותיות, שהן ד' אמות, ולכן לא יושיט עיניו חוץ מהן, אלא תביט ותסתכל ב-ג' היות אלו". והוסיף על-כך רבי שמואל ויטאל בהג"ה: "וזה שאמר הפתוב 'עיניך לנכח יביטו'. רצונו לומר, 'לנכח' ג' הויה הנזכרים, העולים גם פן בגמטריה נכ"ח, שם יביטו עיניך ולא חוצה להן".

נמצאנו למדים מדבריו הקדושים של האריו"ל, שהאדם ההולך בדרךים, אינו מסתכל לאחוריו, אלא הוא מסתכל קדימה, ולשני הצדדים – ימין ושמאל. על-כן, כדי שלא יפשל בראיות אסורות, אומר האריו"ל, צריך איש ישראל להסתכל בכל צד (ימין ושמאל ולפניו) רק עד ארבע אמות ולא יותר. על כל צד יכון בשם הויה, שהוא כידוע בן ארבע אותיות, והוא כנגד ארבע אמות שמותר לו להסתכל, וזהו "עיניך לנכח יביטו". שכן, שלש פעמים הויה"ה (26) הם גמטריה "נכח" (=78), שצריך להסתכל רק ל"נכח" ארבע אמות לכל צד: לשני צדדיו ולפניו. (כידוע הויה"ה הוא שם י-ה-ו-ה גמטריה 26)

על-כן העצה היא שלא יביט האדם מחוץ ל-ד' אמותיו, אלא ב-ד' אמות לצד ימין, ד' אמות לצד שמאל, ו-ד' אמות לפניו, ויכון בכל צד ד' אותיות הויה"ה. (נמצא, שההולך בדרך צריך לכון ג' פעמים שם הויה"ה: ימין, שמאל ולפניו). ועל-כך אמר שלמה המלך "עיניך לנכח יביטו", שביט בעיניו "לנכח" רק ג' היות, שהן בגמטריה "נכח" (=78).

והנה, מצינו בענין זה תוספת ביאור בדברי האריו"ל ב"לקוטי תורה" (משלי): "עיניך לנכח יביטו, הוא סוד מה שאמרו בגמרא על רב, שלא הסתכל חוץ ל-ד' אמות, והנה, אין הושטת העין רק ל-ג' צדדים שהם פנים ו-ב' צדדים, כי שם צריך שלא יסתכל חוץ ל-ד' אמות... והנה, ג' היות... עולה כמנין מזל"א (=78)... וזהו ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה הוא, כי בני חיי ומזוני (=בנים, חיים ומזון) במזל"א תל"א כי ג' היות עולין "מזל"א, וגם "נכח". וזהו 'לנכח אשתו', כי התפלל (יצחק) על בנים, שהן במזל"א עילאה גמטריא 'נכח' (=78), כי משם הבנים באים".

נמצאנו למדים מדבריו הקדושים, שכל המקדש את עיניו באופן זה, דהינו שהוא מסתכל רק ב-ד' אמותיו ימין ושמאל ולפניו, והוא מיחד ג' פעמים שם הויה"ה אשר עולה בגמטריה "מזל"א הרי הוא זוכה לבני חיי ומזוני (=בנים, חיים ומזון).

הנה כי כן יאיר לנו מה שכתב ה"חתם סופר": "בן פרת יוסף בן פרת עלי עין. **עֲלֵי עֵין** נוטריקון **עֵינִיד** לנכח **יביטו** – **עַפְעַפִּיד** וִישְׁרוּ נַגְדִיד". שכן, יוסף הצדיק, שהיה מרכבה למידת היסוד, בגדל קדושתו, לא הסתכל מחוץ ל-ד' אמותיו – מימין, משמאל ומלפניו – ובכל דרכיו אשר הלך במצרים התפון ליחד ג' פעמים הויה"ה, גמטריה "נכח", וגמטריה "מזל"א. ועל-כך זכה ל"בני חיי ומזוני (=בנים, חיים ומזון). הנה, "בני", שהרי כל ישראל הם בבחינת בניו. "חיי", שזכה לחיים של קדושה, וראה גם בני שלשים לאפרים ולמנשה (כמו שכתוב: "וירא יוסף

לְאִפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מְכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה יָלְדוּ עַל בְּרַכֵּי יוֹסֵף". "וּמְזוֹנֵי", שְׁכַלְכַל וּפְרַנְס כִּידוּעַ אֶת כָּל הָאָרֶץ. וְעַל-כֵּן שִׁבַח אוֹתוֹ יַעֲקֹב אָבִיו, שֶׁלְמִירוֹת שֶׁהָיָה מִשְׁנֵה לְמַלְךְ מִצְרַיִם, שָׁמַר עַל קְדוּשַׁת עֵינָיו: "בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלֵי עֵין" – עָלֵי עֵין נוֹטְרִיקוֹן 'עֵינִיד לְנִכַח יְבִיטוֹ – עֲפַעְפִיד יִישְׂרוּ נִגְדֵד", שֶׁלֹא הִסְתַּכַּל מִחוּץ לְ-ד' אֲמוֹתָיו, אֲלֵא קַיִם "עֵינִיד לְנִכַח יְבִיטוֹ". (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְהַס פְּרִידְמָן) "אִישׁ אֶת רַעְהוּ יַעֲזוֹרוּ וְלֹאֲחִיו יֹאמְרֵ חֲזֹק" (יִשְׁעִיָּה מֵא' ו')

הַפֶּרֶת הַטוֹב: עָרַב שַׁבַּת, מִשֶּׁה תוֹרַגְמָן הָאֲנִסְטֶלְטוֹר מְקַבֵּל טְלָפוֹן מְקוֹמִי עַל פִּיצוּץ בְּצַנְרֵת. "מִצְטָעַר, עָרַב שַׁבַּת הַיּוֹם", עָנָה בְּאִדִּיבוֹת. לְאַחַר שֶׁהֵאֲשֶׁה מַעֲבָר לְקוֹ הַתְּחַנְנָה וְאִמְרָה שֶׁהִיא אֲלִמְנָה, וְכִבֵּר כִּמְהָ אֲנִסְטֶלְטוֹרִים סָרְבוּ, נִכְמְרוּ רַחֲמָיו וְהִסְפִּים. תוֹךְ חֲצֵי שָׁעָה הָיָה בְּמָקוֹם. הוּא הוֹדְעוּעַ לְמִרְאֵה הַעֲלוֹב וְהַמְזוֹנָה שֶׁל הַבַּיִת, קִירוֹת רְעוּעִים וּמְקוֹלְפִים, מַיִם בְּכָל מְקוֹם... הוּא הָיָה מִיוֹמָן וְעַבְד מְהֵרָה, הִבִּיא צִיּוֹד מִהֶרְכָּב, הַתְּקִין וְסִדֵּר אֶת הַתְּקָלָה. תוֹךְ כְּדֵי עֲבוֹדָתוֹ שֶׁם לֵב שֶׁהִילְדִים לְבוֹשִׁים בְּגָדִים בְּלוּיִים. כְּשֶׁאֲחַד מֵהֶם פָּתַח אֶת הַמְקָרָר, רָאָה שֶׁהוּא כִּמְעַט רִיק לְחִלוּטִין. בְּאוֹתוֹ רָגַע גָּמַר בְּלִבּוֹ, מִהַבַּיִת הַזֶּה אֲנִי לֹא אֶקַח כֶּסֶף, אֲבָל לֹא רָצָה שֶׁהֵאֲלִמְנָה תִּדְעַ מִכֶּן. לָכֵן, בְּגִמְרָה הַעֲבוּדָה כְּאֲשֶׁר שְׁאֵלָה בְּהִסְסוֹנוֹת: "כִּמְהָ אֲנִי חִיבֵת לָךְ?", אָמַר לָהּ: "אֶת לֹא חִיבֵת לִי כְּלוּם, הָעִירִיָּה מְשַׁלְמַת לִי...". הִיא, בְּלַחֲץ שֶׁל שַׁבַּת וּבִתְמִימוּתָהּ, לֹא שְׁאֵלָה הֶרְבֵּה, כִּי גַם כִּכָּה לֹא יִדְעָה מֵאִיפֹה תִשְׁלַם לוֹ... עָבְרוּ כְּעֶשְׂרִים שָׁנִים... וּמִשֶּׁה הָאֲנִסְטֶלְטוֹר קָנָה מִגְרֵשׁ, עָלָיו תִּכְנֵן לְבָנוֹת בַּיִת בְּאוֹפֵן עֲצֻמָּאִי. לְשֵׁם כֶּן, הִלְךְ לְכִמְהָ חֲנוּיּוֹת שֶׁל חוֹמְרֵי בְּנִין, לְשֵׁם הַשְׁוֹאֵת מְחִירִים. לְאַחַר יוֹמִים שֶׁל הַתְּלַבְּטוֹת עִם מִי לְסָגוֹר, הִלְךְ שׁוֹב לְמִגְרֵשׁ כְּדֵי לְמַדוֹד הָאֵם הַכְּמוֹת שְׂרוּצָה לְהוֹמִין מִסְפִּיקָה.

לְהַפְתָּעוֹתוֹ, הוּא גָּלָה בְּמִגְרֵשׁ מִשְׁאִית, אֲשֶׁר פּוֹרַקֵת חוֹמְרֵי בְּנִין, וְעָלֶיהָ כְּתוּב "יִצְחָק חוֹמְרֵי בְּנִין" – אַחַת הַחֲנוּיּוֹת בְּהֵן בְּקָר. מִיָּד נִגַּשׁ לְנִהַג וְאָמַר: "מָה בְּדִיוֹק הַנֶּדֶךְ עוֹשֶׂה פֹה?". "יֵשׁ לִי הוֹמְנָה לְכַתּוּבַת הַזֹּאת" – הִשִּׁיב. "מָה! אֲנִי לֹא הוֹמְנָתִי, רַק עֲשִׂיתִי הַשְׁוֹאֵת מְחִירִים! מָה זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת?! – הִטִּיחַ מִשֶּׁה בְּנִהַג, שֶׁמִּצִּידוֹ עָנָה וְאָמַר: "תִּרְאֵה, אֲנִי רַק נִהַג, אוֹלֵי תִגַּשׁ לְמִשְׁרָד וְתִבְרַר מוֹלָם אֶת הַנוֹשֵׂא".

מִשֶּׁה נָסַע בְּמִהִירוֹת לְמִשְׁרָד, מְרַחֵק שֶׁל כֹּפֶ-10 דְקוֹת נְסִיעָה. מִיָּד כְּשֶׁנִּכְנַס הַתְּחִיל לְצַעֲוֹק: "מָה זֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת?! אֲנִי לֹא הוֹמְנָתִי מִכֶּם!". הַמְזוֹפִירָה אָמְרָה לוֹ: "אֲדוֹנִי, בֵּא תִשְׁתֵּה מִשֶּׁהוּ, אֲנִי בִּינָתִים אֲבָדוֹק בְּמַחְשָׁב... אֲנִי רוֹאָה שְׁבוּצָעָה הוֹמְנָה, וְגַם כְּתוּב שְׁשׁוּלָם". "אֲנִי לֹא שְׁלַמְתִּי כְּלוּם! אֲנִי מְכִיר אֶת הַטְּרִיקִים הָאֵלֶּה... עוֹד חֲצֵי שָׁנָה תְּבוֹאוּ אֵלַי שֶׁהִיָּתָה טְעוּת, וְעוֹד אֲנִי צְרִיךְ לְשַׁלֵּם עִם רִיבֵית וְהַצְמָדָה – לֹא תוֹדֶה! תְּבַטְלִי וְקַחוּ הַכָּל בְּחֻזְרָה...". "אוֹלֵי כְּדָאִי שֶׁתְּדַבֵּר עִם הַמְנַהֵל, יִצְחָק...". מִשֶּׁה נִכְנַס לְחִדְרוֹ שֶׁל יִצְחָק הַמְנַהֵל בְּזַעַף, דָּפַק עַל הַשַּׁלְחָן וְצַעַק: "אֲנִי דוֹרֵשׁ מִיָּד לְפָנוֹת אֶת הַחוֹמְרִים שְׁלַכְם מִהַמְגְרֵשׁ שְׁלִי!". "אֵתָהּ מִשֶּׁה תוֹרַגְמָן?". "כֵּן". "וּבִכֵּן, אֲנִי רוֹאָה בְּמַחְשָׁב שְׁבוּצָעָה הוֹמְנָה וְגַם כְּתוּב שְׁשׁוּלָם, אִז מָה אֲכַפֵּת לָךְ?". "אֲנִי מְסַבֵּיר לָךְ שֶׁאֲנִי לֹא שְׁלַמְתִּי כְּלוּם! וְלֹא בְּצַעֲתִי פֹה שׁוּם הוֹמְנָה!". "אִמְרָתִי שְׁאֵתָה שְׁלַמְתָּ? אִמְרָתִי שְׁשׁוּלָם". "אִם אֲנִי לֹא שְׁלַמְתִּי, אִז מִי שְׁלָם???" אָמַר לוֹ מִר יִצְחָק בְּקִרְיָצָה: "הָעִירִיָּה שְׁלַמְתָּ". הַמְשַׁפֵּט הַזֶּה הַחֲזִיר אֶת מִשֶּׁה 20 שָׁנִים אַחוֹרָה, וְנִזְכָּר הוּא בִּילְדִים שֶׁהִסְתַּכְּלוּ עָלָיו בְּזִמְן הַעֲבוּדָה בְּבֵית הָאֲלִמְנָה. "כֵּן, עֲכָשְׁיוֹ אֵתָה זֹכֵר שֶׁתְּקַנְתָּ לְאִמָּא שְׁלִי אֶת הַגְּזִילָה... אֲנִי הִיִּיתִי אֲמָנָם יָלֵד קֶטָן, כִּבֵּן 10, אֲבָל טַפֵּשׁ לֹא הִיִּיתִי. אִמָּא שְׁלִי אוֹלֵי הָאֲמִינָה לָךְ שֶׁהָעִירִיָּה שְׁלַמְתָּ, אֲבָל אֲנִי יִדְעֵתִי טוֹב מְאֹד מִי בְּאִמְתָּ שְׁלָם. בְּאוֹתוֹ רָגַע הַחֲלָטֵתִי כִּי לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח אוֹתָךְ, וְאִם ה' יַעֲזוֹר לִי אֲנִי עוֹד אֶפִּיר לָךְ טוֹבָה. וְהִנֵּה, ה' זִמַּן לִי אֶת הָאֲפָשְׁרוֹת הַזֹּאת הַיּוֹם...".

וְעַד מָתֵי חִיבִים בְּהַפְרַת הַטוֹב? לְנִצָּח!

בְּפִרְשָׁה "וַיִּגַּשׁ" כְּתוּב: "רַק אֲדַמַּת הַכְּהֻנִּים לֹא קָנָה (יוֹסֵף)" (מִז', כב'). בְּשָׁנוֹת הָרַעַב, לְאַחַר שֶׁתָּם הַכֶּסֶף, יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁהָיָה מִשְׁנֵה לְמַלְךְ, קוֹנֵה אֶת אֲדַמַּת כָּל מִצְרַיִם, חוּץ מֵאֲדַמַּת הַכְּהֻנִּים שֶׁל מִצְרַיִם. וְצְרִיכִים אָנוּ לְהַבִּין מָה הַתּוֹרָה רָצָתָה שְׁנִלְמַד מִכֶּן? מִי הֵם הַכְּהֻנִּים? וּמִדּוּעַ יוֹסֵף לֹא קָנָה אֶת אֲדַמַּתָּם?

בְּמִדְרָשׁ כְּתוּב שֶׁהַכְּהֻנִּים הָיוּ אֵלּוֹ שְׁדָנוּ אֶת יוֹסֵף בְּסִיפּוֹר שֶׁל אִשְׁתּוֹ פּוֹטִיפֵר. הֵם חָקְרוּ וּבְדָקוּ, וְגָלוּ שֶׁכָּל מָה שֶׁסִּפְרָה אִשְׁתּוֹ פּוֹטִיפֵר עַל יוֹסֵף, הַכָּל הָיָה עֲלִילַת שׁוֹא. אֲבָל, לְהוֹצִיאָו זָכָאִי לְלֹא כְּלוּם לֹא יְכוּלִים הָיוּ, מִצַּד כְּבוֹדוֹ שֶׁל פּוֹטִיפֵר. לָכֵן פָּסְקוּ לוֹ הַכְּהֻנִּים דִּין מֵאֲסָר וְלֹא דִין מוֹת. וְלָכֵן הַתּוֹרָה מְדַגִּישָׁה לָנוּ עַד כִּמְהָ יוֹסֵף הִפִּיר לָהֶם טוֹבָה וְלֹא קָנָה אֶת אֲדַמַּתָּם, אֲלֵא פְרַנְס אוֹתָם בְּחִינָם. וְזֹאת, כְּדֵי לְלַמְּדָנוּ עַד הִיכָן מְגִיעָה מִידַת הַפֶּרֶת הַטוֹב. (ע"פ עֲלוֹן הָרֵב יֵאִיר נוֹסֶבְכֵר)

שַׁבַּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילּוּן!